

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12Csp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723202211
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723202211.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, práv. zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.200,- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 1.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 28.3.2023 domáhala, aby zaviazal žalovaného zaplatiť jej 1.200,- eur a uhradiť jej trovy konania. Žalobu v písomnom podaní odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp 24/2019 bola žalobkyňou v postavení spotrebiteľky o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. V konaní bola v celom rozsahu úspešnou. Rozsudkom č. k. 11Csp/24/2019 – 89 zo dňa 14.2.2020 súd I. inštancie vo výroku II. a III. určil dve neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300046324 z 22.3.2012 Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.5.2020. V rozhodnutí súd I. inštancie v odseku 8 a 10 uviedol, že:

2. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi zmluvnými stranami bol založený záväzkový právny vzťah na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 22.3.2012. Zmluvný vzťah je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko zmluvu uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Medzi účastníkmi bola dojednaná odplata vo výške 107,65 eur za možnosť požiadať o odklad splátok, aj keby bol potom takýto odklad splátok nárokovateľný, jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na základe takéhoto dojednanania je možné, že spotrebiteľ nikdy o odklad splátok nepožiadala a následkom takéhoto dojednanania bude len to, že mu bude vyplatená nižšia suma úveru, než akú si dojednal (po započítaní odplaty za uvedenú službu). Jej všeobecná formulácia umožňuje vyžadovať zaplatenie odplaty za ňu aj v situáciách, kedy spotrebiteľ v budúcnosti nebude mať záujem o takúto službu. Pokiaľ dojednanie umožňuje aj výklad, ktorý je v neprospech spotrebiteľa, je možné takéto dojednanie vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohoda o tejto službe je súčasťou úverovej zmluvy začlenená v kontexte celej zmluvy od bodu 8.1 po bod 8.6, pričom pred bodom 8.1 sa nachádza 7 ďalších všeobecných bodov zmluvy a za bodom 8.5 sa nachádza ďalších 5 bodov úverovej zmluvy. Body 8.1 až 8.6 sú podpísované samostatne a následne je na spodnom okraji podpísaná aj celá zmluva. Ani toto grafické oddelenie textu dohody o poskytnutí služby nespôsobuje jeho samostatnú povahu.

3.Súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku sotisfikovane umiestnenú do zmluvy samotnej a to dohodu, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy. Súd zastáva názor, že toto zmluvné dojednanie bolo kryté aj len podpisom za bodom 13, pretože ak by tomu tak nebolo, tak potom nie je zrejmé, ktoré body žiadosti sú vlastne podpisom dlžníka kryté, keďže toto zmluvné dojednanie nemá samostatné číselné radenie, ale je radené v kontexte celej žiadosti, resp. zmluvy. V uvedenom prípade sa jedná o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné, ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi, nachádzajúc spôsob neoprávneného obohacovania spôsobom navonok neutrálnym. Túto podmienku by súd aproboval v prípade, ak by platba za odklad splátok mala prebehnúť až potom, ako k samotnému odkladu splátok dôjde. V danom prípade by bola naplnená premisa, že za plnenie spotrebiteľa bolo reálne poskytnuté plnenie veriteľa. Aj keď zmluvu spotrebiteľ podpisuje ako prvý, nemožno ho za žalobcu považovať, pretože návrh zmluvy žiadnym spôsobom nepripravil a nemohol do neho dokonca ani žiadnym spôsobom zasiahnuť.

4.Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Nárok má sankčnú a odrádzajúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného finančného zadosťučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie a bol úspešným. Slovo primeraný má viacero synonym, a jedným z nich je slovo spravodlivý. Nemôže mať preto iba symbolický význam, pretože v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným, ani spravodlivým. Pri danom inštitúte je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku ,na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a je odmenou spotrebiteľa za úspech na súde. Aj keď výška primeraného finančného zadosťučinenia sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritériá, z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva. Jediným objektívnym kritériom je suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplyva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva s tendenciou zvyšovania zadosťučinenia pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Žalovaný nielenže v zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Primerané finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 1.200,- eur, ktorý nárok zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný používal dve neprijateľné zmluvné podmienky, pričom za každú požaduje po 600,- eur. Rozsah porušenia spotrebiteľského práva je definovaný v samotnom rozsudku v základnom konaní a jeho odôvodnení, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať. Právne žalobu odôvodnil ustanovením § 3 ods.5 a § 4 ods.2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z. z.

5.V ďalšom písomnom podaní žalobca uviedol, že z predloženého rozhodnutia súdu je zrejmé, že v právnom vzťahu založenou zmluvou o revolvingovom úvere z 22.3.2012 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Žalobkyňa sa v súdnom konaní úspešne domohla svojho práva. Tým došlo k naplneniu hypotézy právnej normy v § 3 ods.5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Pripustením argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré má mať sankčný a odrádzajúci charakter. Pre vznik nároku je postačujúca už samotná hrozba ujmy. V danom prípade došlo k reálnemu zásahu do jej práv. Žalovaný si na základe predmetných zmlúv uplatňuje naďalej plnenia voči spotrebiteľom napriek vedomosti o ich neperfektnosti, čo je prípadom špeciálnej recidívy. Výška uplatneného finančného zadosťučinenia zodpovedá svojmu účelu, nie je potrebné ju vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Má za účel tiež odradiť žalovaného od porušovania práva spotrebiteľa. Primeranosť sumy 1.200,- eur je vzhľadom na postoj žalovaného, množstvo a intenzitu porušení noriem evidentne daná. Poukázal na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a to rozhodnutie KS Po 3Co 53/2016, 4Co 72/2019, 21Co 31/2018, NS SR 6Cdo/127/2017 a i. Žalovaný neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok.

6.Na pojednávaní uviedla, že jej spotrebiteľské práva boli porušené. Dodávateľ použil v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere dve neprijateľné zmluvné podmienky. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má mať sankčnú a odrádzajúcu funkciu, aby sa dodávateľia resp. porušovatelia zákona nedopúšťali recidívy, a zároveň primerané fin. zadosťučinenie má predstavovať aj odmenu pre spotrebiteľa, ktorý bol nútený brániť svoje práva na súde. Na základe súdneho rozhodnutia jej žalovaný

určitú čiastku podľa tohto rozhodnutia vrátil, teda nakoniec zaplatila z titulu poskytnutého úveru ba čiastku, ktorá jej bola reálne poskytnutá. Exekučné konanie zo strany žalovaného voči nej vedené nebolo. V čase čerpania a platenia splátok bola rozvedenou, vychovávala dve deti a peniaze jej chýbali.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania. Poukázal na to, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti a dôvody, na základe ktorých žalobca postupoval pri vyčíslení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako sumy 2x po 600,- eur za určenie neprijateľných podmienok. Žalobná požiadavka takto predstavuje vecne neprejednatelný nárok. Dôkazné bremeno o primeranosti nároku je na žalobcovi. Neexistujú žiadne okolnosti preukazujúce primeranosť uvedenej sumy. Obe zmluvné ustanovenia vyplývajú z jedného právneho úkonu, dohody o poskytnutí služby, ktoré spolu súvisia. Nejedná sa o separátne zmluvné ustanovenia. Žalovaný nepopiera, že výška učinená v peniazoch je predmetom úvahy súdu. Úvaha súdu sa však musí opierať o celom konkrétne a preskúmateľná hľadiská a voľná úvaha súdu nesmie predstavovať nepreskúmateľnú ľubovôľu súdu, vymykajúcu sa akejkoľvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané a premrštené sumy, ktoré vedú k bezdôvodnému obohateniu. Tu poukázal na rozhodovaciu činnosť súdnych autorít NS SR 3Cdo/25/19, 6Cdo 127/2017, 4Cdo 146/2008 ako aj rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov (KS PO 14Co 91/2012, OS ZA 14C 295/2014 a i. Podaná žaloba neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodnili žalované nároky, žiadne dôvody odôvodňujúce ich výšku a splnenie zákonných atribútov, najmä vo vzťahu k primeranosti. Pretože pre uplatnenie nárok na primerané zadosť učinenie nie je nutné, aby mu predchádzalo iné súdne konanie, potom s prihliadnutím na všetky okolnosti vyplývajúce z tvrdení žalobcu si žalobca mohol tvrdený nárok uplatniť bezpochyby už pri podaní žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 11Csp 24/2019. Predpokladaná obrana žalobcu o možnosti uplatňovať nárok až po skončení nejakého predchádzajúceho konania je vylúčená. Rozhodnutia súdov popierajú domnienky o tom, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatňovať až po právoplatnom skončení predchádzajúceho sporového konania. V konaniach pred súdom si žalobcovia uplatnili nárok na finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Najvyšší súd SR, ani sudy nižšieho stupňa nezamietli žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie (uplatňované spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ako podanú predčasne pre to, lebo by najskôr malo prebehnúť samostatné konanie o určenie neprijateľnej podmienky a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatným a vykonateľným. V takom prípade by predpokladom na uplatnenie nároku musel byť spor (prebiehajúci alebo skončený) a to Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí 4Cdo 146/2008 nielenže neuviedol, ale výslovne poprel nutnosť tejto podmienky. Čiže bez akýchkoľvek racionálnych pochybností mohla byť žaloba podaná v deň podania žaloby, o ktorej bolo vedené konanie pod sp. zn. 11Csp 24/2019.

8. Súd na základe dokazovania vykonaného v súlade s prednesmi strán, oboznámením rozhodnutí súdov prvej a druhej inštancie v konaní sp. zn. 11Csp /24/2019 zistil nasledovný skutkový stav:

9. Rozsudkom č. k. 11Csp/24/2019 – 89 zo dňa 14.2.2020 súd prvej inštancie v bode I. výroku uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 031,99 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 031,99 eura od 16. 3. 2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V bode II. určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300046324, z 22.3.2012, uvedená v článku 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 107,65 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 55,92 EUR v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V bode III. určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8300046324, z 22.3.2012, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: "Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na

zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň rozhodol o trovách konania.

10. Rozsudok nadobudol vo výrokoch II a III právoplatnosť dňa 5.5.2020. V rozhodnutí súd I. inštancie v odôvodnení v bodoch 8 a 10 uviedol, že:

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi zmluvnými stranami bol založený záväzkový právny vzťah na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 22.3.2012. Zmluvný vzťah je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko zmluvu uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Medzi účastníkmi bola dojednaná odplata vo výške 107,65 eur za možnosť požiadať o odklad splátok, aj keby bol potom takýto odklad splátok nárokovateľný, jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na základe takéhoto dojednania je možné, že spotrebiteľ nikdy o odklad splátok nepožiadala a následkom takéhoto dojednania bude len to, že mu bude vyplatená nižšia suma úveru, než akú si dojednal (po započítaní odplaty za uvedenú službu). Jej všeobecná formulácia umožňuje vyžadovať zaplatenie odplaty za ňu aj v situáciách, kedy spotrebiteľ v budúcnosti nebude mať záujem o takúto službu. Pokiaľ dojednanie umožňuje aj výklad, ktorý je v neprospech spotrebiteľa, je možné takéto dojednanie vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohoda o tejto službe je súčasťou úverovej zmluvy začlenená v kontexte celej zmluvy od bodu 8.1 po bod 8.6, pričom pred bodom 8.1 sa nachádza 7 ďalších všeobecných bodov zmluvy a za bodom 8.5 sa nachádza ďalších 5 bodov úverovej zmluvy. Body 8.1 až 8.6 sú podpísované samostatne a následne je na spodnom okraji podpísaná aj celá zmluva. Ani toto grafické oddelenie textu dohody o poskytnutí služby nespôsobuje jeho samostatnú povahu.

11. Súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku sotisfikovane umiestnenú do zmluvy samotnej a to dohodu, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy. Súd zastáva názor, že toto zmluvné dojednanie bolo kryté aj len podpisom za bodom 13, pretože ak by tomu tak nebolo, tak potom nie je zrejmé, ktoré body žiadosti sú vlastne podpisom dlžníka kryté, keďže toto zmluvné dojednanie nemá samostatné číselné radenie, ale je radené v kontexte celej žiadosti, resp. zmluvy. V uvedenom prípade sa jedná o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné, ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi, nachádzajúc spôsob neoprávneného obohacovania spôsobom navonok neutrálnym. Túto podmienku by súd aproboval v prípade, ak by platba za odklad splátok mala prebehnúť až potom, ako k samotnému odkladu splátok dôjde. V danom prípade by bola naplnená premisa, že za plnenie spotrebiteľa bolo reálne poskytnuté plnenie veriteľa. Aj keď zmluvu spotrebiteľ podpisuje ako prvý, nemožno ho za žalobcu považovať, pretože návrh zmluvy žiadnym spôsobom nepripravil a nemohol do neho dokonca ani žiadnym spôsobom zasiahnuť.

12. Proti časti rozsudku podal žalovaný odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Prešove uznesením z dňa 11.3.2021 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch I. a IV. v spojení s opravným uznesením a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Na základe návrhu žalobcu v ďalšom priebehu konania Okresný súd Poprad uznesením zo dňa 10.1.2022 pripustil zmenu žaloby jej rozšírením o určenie úveru zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300046324 z 22.3.2012 za bezúročný a bez poplatkov a vydanie bezdôvodného obohacovania vo výške 1.031,99 eur.

14. Rozsudkom zo dňa 30.3.2022 sp. zn. 11Csp/24/2019-245 okresný súd určil, že úver poskytnutý žalovaným žalobkyni na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300046324 zo dňa 22.3.2012 je bezúročný a bez poplatkov. V bode II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 996,22 eur s príslušenstvom. v bode III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v bode IV. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania.

15. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 20.9.2022 rozsudok I. stupňa v napadnutej časti potvrdil okrem výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.10.2022.

Podľa § 3 ods.3,5 zákona č. 250/2007 Z. z.

(3) Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. 1)

(5) Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd preukázané, že žaloba je čiastočne dôvodná. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik daného práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevylučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu.

17.V pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11Csp 24/2019 bola žalobkyňa úspešná vo vzťahu k žalobným návrhom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, určenia dvoch neprijateľných zmluvných podmienok a vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa domáhala nie porušenia akéhokoľvek práva, ale porušenia práva spotrebiteľa ustanoveného zákonom o spotrebiteľských úveroch, ktorý je osobitným zákonom. Súd posúdil spotrebiteľskú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov a rovnako určil neprijateľnosť dvoch zmluvných podmienok. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady vyplývajúce z hypotézy ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Základ nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda daný. Je bez právneho významu tvrdenie žalovaného, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia si žalobca mohol uplatniť už v základnom konaní o určenie bezúročnosti úveru a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskom úvere. Z daného tvrdenia nevyplýva, aby si takýto nárok žalobca nemohol uplatniť v samostatnom súdnom konaní po právoplatnom ukončení iného konania, ako tomu bolo v danom prípade. Dané tvrdenie žalovaný nespojil so žiadnou hmotnoprávnou obranou, ktorou by sa mal súd zaoberať pri posudzovaní úspešnosti žaloby.

18.Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

19.Konanie žalovaného bolo spôsobilé negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľky a potenciálne ohroziť jej sociálny či rodinný život, ako je zrejmé zo samotného rozsudku ako aj z jej prednesu na pojednávaní. O tom svedčí aj výrok rozhodnutia Okresného súdu Poprad sp. zn. 11Csp/24/2019 zo dňa 30.3. 2022, kde v bode II súd priznal žalobkyni sumu 996,22,- eur s príslušenstvom ako bezdôvodné obohatenie získané na úkor žalobcu v súvislosti s daným spotrebiteľským úverom.

20.Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu a je na jeho posúdení. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia, cieľ odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, princípom primeranosti a podobne. Za primerané v prejednávanej veci súd považoval finančné zadosťučinenie vo výške 1000,-- eur. Takto priznané finančné zadosťučinenie je určitou satisfakciou žalobkyni za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného, ktorý ju priviedol do stavu neistoty, dlhšiu dobu trpieť. V dôsledku

konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Súd poukazuje tiež na recidívu žalovaného, kde v celom rade iných konaní, vymenovaných žalobcom, žalovaný sa dopustil porušenia spotrebiteľských práv s cieľom bezdôvodne sa obohatiť, prípadne získať plnenia, ktoré mu neprislúchali./ KS PO 23Co/42/2019,19Co/30/2018,/. Vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje priznané zadosťučinenie neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa . 21.Súd vyhodnotil procesnú obranu žalovaného k výške nároku ako čiastočne dôvodnú. Minimálne právoplatnosťou rozhodnutia v sporovom konaní žalobkyňa nadobudla vedomosť o porušení právnych predpisov žalovaným zakladajúcich nárok na finančné zadosťučinenie a tento nárok plniaci aj odradzujúcu funkciu si mohla uplatniť skôr, čím mohol byť naplnený skôr aj účel generálnej prevencie. Rovnako sa žalovaná domohla úhrady presahujúcej zákonný nárok žalovaného. Sama nečelila exekučnému konaniu. To však samo o sebe nemá za následok stratu práva na priznanie finančného zadosťučinenia.

22.V prevyšujúcej časti preto súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

23.Žalobca pri podávaní žaloby objektívne nemohol vedieť, v akom rozsahu sa súd s jej úvahami stotožní. V takom prípade pri procesnom úspechu a neúspechu strán sporu nie je možné vychádzať z ust. § 255 ods. 2 CSP, ale z ust. § 255 ods. 1 CSP, kde úspech v spore je daný vtedy, ak je nárok uplatnený správne čo do základu. Pri rozhodovaní o náhrade trov je potrebné selektovať, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že žalobcovi patrí právo na finančné zadosťučinenie z dôvodu úspešného uplatnia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa. Výška plnenia je druhotná, žalobcu v takomto prípade treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal úspech čo do základu nároku a výška nadväzujúca na úspech závisela výlučne od úvahy súdu. Výška náhrady trov sa priznáva iba z prisúdenej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.